

800 JAAR REGEL VAN FRANCISCUS

HOE BELEEF JE DE REGEL

DOORTOCHT STELDE MIJ –MEDE NAAR AANLEIDING VAN HET 800-JARIG BESTAAN VAN DE REGEL VAN 1209– DE VRAAG HOE IK ONZE REGEL BELEEF. MAAR DAN GAAT HET OVER DE REGEL VAN 1223 WAAROP IK PROFESSIE HEB AFGELEGD.

Ik behoor tot de uitverkoren broeders die van 7 t/m 17 mei jl. een bezinningsreis mochten maken naar Franciscanië – het gebied in Italië vanaf het Riëtidal tot en met de berg *La Verna*. Wij waren met tien Nederlandse broeders, een Vlaamse en een zuster claris.

De opzet van de reis was om terug te gaan naar de bronnen. Door omstandigheden was ik al talloze malen in Assisi en omstreken geweest – een aantal keren sightseeing, een aantal keren in combinatie met vakantie met anderen op de camping of elders en een paar keer als medebegeleider voor oudere medebroeders.

Maar deze reis was anders, heel anders. De bedoeling was om bij een aantal plaatsen waar Franciscus vaak geweest was of waar rond hem bijzondere gebeurtenissen hadden plaats gevonden, stil te

staan en het flink bij je te laten inwerken. Ieder van de groep had een dag toegewezen gekregen. Naast het verzorgen van de gebedsmomenten betekende dat een bezinning waar wij daarna een uur of langer in stilte mee bezig konden zijn en waar dan nog geruime tijd werd gedeeld wat iedereen had bemediteerd. Geen discussie want dat heeft weinig zin.

EYE-OPENER

Op de derde dag stond Fonte Colombo op het programma, de plaats waar Franciscus de definitieve Regel had laten opschrijven. Het werd voor mij een ware eye-opener. Het zal heus vroeger wel eens gezegd zijn maar het was nooit goed bij mij doorgedrongen. Wij kregen –na een inleiding– de tekst van de Regel in handen: de meeste hoofdstukken in zwart-wit maar een paar gedeelten in kleur. Het bleek dat met name in dié gedeelten Franciscus zelf aan het woord was met aansporingen en opdrachten. Lees ze maar eens na: 2, 17; 3, 10-14; 4, 1-3; 6, 3-6; 9,3-4; 10, 3 en 7-12; 11, 1-3; 12, 3-4. De rest van de Regel is kerkjuridische aanvulling die nodig was

omdat anders de regel vast niet goedgekeurd zou worden. Dat was een concessie die Franciscus heeft gedaan omdat hij koste wat kost binnen de kerk wilde blijven. Het was voor mij een eye-opener omdat de regel ineens een menselijk gezicht kreeg en de moeite waard om te beleven. Want wij hadden tenslotte professie afgelegd op de Regel. Dat is ook datgene wat ons als Franciscanen bindt. Formeel dan, want er is natuurlijk veel meer. Je kunt zelfs zeggen dat de Regel daar niet zo'n grote rol in speelt.

PROCES

In het aprilnummer van Franciscaans Leven van vorig jaar stond een artikel van onze provinciaal Jan van den Eijnden: 'waaraan bindt een Franciscaan zich?' Wij hebben daar in onze bescheiden regionale gemeenschap Noord-Nederland uitvoerig over gesproken. Wat ons bindt is meer dan de Regel. Het is de manier waarop al die verschillende broeders er mee om (proberen te) gaan. Wij zijn daar als Franciscanen van Nederland de laatste jaren nogal mee bezig geweest in een proces dat wij genoemd hebben 'van professie Franciscaan'. Dat had de bedoeling om elkaar te vertellen hoe je leeft, wat je levenswaarden zijn van waaruit je leeft en

Fonte Colombo

hoe je die aan elkaar en aan de mensen met wie je samenleeft wilt laten zien.

Wat mij in dat hele proces is opgevallen is de grote openheid naar elkaar en de vanzelfsprekendheid waarmee wij elkaar deelgenoot maakten van wat er leeft in ons hart. Ik heb daar nog sterker dan voorheen het gevoel aan overgehouden van: wij horen bij elkaar, waar en hoe wij ook wonen: wij zijn elkaars huisgenoot. Niet zozeer omdat wij door onze professie gebonden zijn aan de Regel maar omdat wij ons gebonden voelen aan elkaar en hoe wij datgene waar het in de Regel uiteindelijk om gaat, handen en voeten proberen te geven: in broederschap, in trouw aan elkaar, in eerbied voor God, in zorg voor medemens en schepping, in soberheid en in mildheid en vooral in het gaan in de voetsporen van Jezus van Nazareth, in de geest van Franciscus en Clara.

Henk van der Zee ofm
Groningen